

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház-utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Duke M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

24. szám.

BRASSÓ, Csütörtök, február 26-án.

I-ső évfolyam 1885.

Homo sum.

Brassó, 1885. február 25.

Ember megérti embertársai panaszát; jó hazafi nem szokott elzárkozni a politikai igazságok elől, s a tisztességes polgár egyenlő terhek mellé — egyenlő jogokat is szokott feltételezni.

De a mi kedves testvéreink, úgy Trajanus császár fogadott gyermek-utódai, mint a jó szász atyafiak, kik a víz kedvéért oly sokszor kiönték már a babát, a politikai dogmákat más tételekből vezetik le.

Emberek vagyunk, s szeretnénk tisztán látni. Tudni szeretnők, hogy ez a két bús nárczió miként tudna egymással megalkudni? Egy pillanatig hagynának ki minket a számításból. Mi legyünk nem létezők. Hogy akkor ők mit csinálnának? Lenne-e igények és érdekek szolidaritása? Vagy az történnék, hogy a cirkumspektusokat kikergetné innen a román? Vagy megfordítva, ezeket tenné a szászság azzá, amik voltak, mikor Traján legiói itt kapták őket valahol nem a legelőnyösebb politikai szituációk között?!

A szász, no az többet tud, jobban van nevelve, beszél egy nyelvet, melyet milliók beszélnek. Ennek okvetlen szupremácia kellene. Igen, de a trajánerek sokan vannak, többen, mint amazok. Ezek tehát nem alkudnának meg egykönnyen. Mert a szám, az sokat nyom a latban, s a kétszer-kettő rettentese egy tudomány, mikor az valakire ráfekszik.

Akkor látna a világ egy disszertációt az országásgattanból, a mit ez a két fogadott gyermek proklamálna a fogadó szüle öröke fölött.

A történelem nem juttat szupremáciát az elmaradottaknak, s Róma — a honnan a románok magukat származtatják — éppen azt mutatja históriájában, hogy az életképtelen faj elbukik a nemzetek vezérszerepéről, ha egykor a világ homlokán tombolt is. Augustus után Nero nem pászol a királyi trónusra, ha még oly szépen furulyázik is.

Politikai erkölcs, vezetési tehetség s minden képesség és akarat a haladásra — ezek képezik a feltételét annak, hogy valamely nem-

zet országára jellemet sugározzon s a népek tiszteletét kiérdemlje.

Ezért van nekünk itt örökös hivatásunk, s ezért kell hangoztatnunk, hogy testvéreink velünk karöltve haladjanak. Elénk nem vághatnak, mert ahhoz olyan feltételek kívántatnak, melyeket bennök csak keresni lehet, de feltalálni nem. Arról ne is szóljunk, hogy ez a föld a miénk, ők azt úgy sem akarják hallani.

Azért még egyszer: homo sum!

Laptársunk, az t. i., mely nem magyar és nem német nyelven jelenik meg e falak között: ostrom-gépeivel keményen nekiment a népgyűlésnek, melyet polgáraink az „erdélyi magyar közművelődési egyesület” indokából tartottak.

Erősen köpi a markát, hogy ott két örmény, egy német s egy zsidó vitt szerepet. — No nézze meg az ember! Mi eddig azt gondoltuk, hogy Magyarország nemzetes-tének mindnyájan egyelő alkatrészei vagyunk, akár szász, akár oláh, akár zsidók legyünk! Mi azt hittük, domnilor, hogy az önöknek is kedvesebb, ha nem azt keressük, hogy melyikünk hányad izben származik az ősz magyaro-król — mert akkor az önök leszármazási tábláját Trajanus vezértől erősen meg kellene dolgozni a piros czeruzával, — s azt hit-tük, hogy a testvér nem fog a testvér legitim származásának vitatásába bocsátkozni. A mi bizony szerencsésebb is — önökre nézve!

Pedig de bizony nagyon jó lenne, ha önök ott a saját gondolkozó fejükbe már egy kis világot akarnának gyujtani.

Jó lenne. Mert az önök politikai nézetei, félrevezetési szisztemája majd megtermi azokat a gyümölcsöket, melyet nem kerestek.

Olvassa el kérem a „Kolozsvári Köz-löny” legutóbbi vezércikkét.

Ha azt az eszmét a kormány akceptálni találja, lesz aztán önöknek kemény derékaljuk. Pedig az kormánypárti lap, komoly lap, mely a szóval nem szokott lyukbavetődít játszani, mint önök.

Azért jó, ha idejekorán emberek leszünk!

Pompon.

Belföld.

A főrendiház reformja. Budapestről azt írják a bécsi „Pol. Corr.-nek, hogy itt a főrendiház reformját illető oly kompromisszumról beszélnek, mely szerint a kinevezendő tagok száma redukáltatnék s a címzetes püspökök részint azonnal végleges tagokká nevezetnek, részint átmenetképen meghagyatnak a felsőházban. Ez az egyezmény állítólag biztosítja a javaslat elfogadását a főrendek által. Azt azonban még nem tudni, hogy Tisza hajlandó-e ezt az árt megfizetni.

A tűzérség ujjászervezése. A tábori és vártűzérség számára új szervezeti szabályok készültek, melyek folyó évi május 1-én lépnek életbe. Ezek szerint a tábori tűzérség 14 hadtest tűzérezredből s 28 önálló nehéz ütegosztályból áll. Az ezredek a számon kívül a tulajdonosok nevét is viselik. Minden hadtestben a hozzá tartozó ezred s a két gyalog hadosztály egy tűzérdandárt képez. A vártűzérség, mely arra van hivatva, hogy erősített helyeken s ellenséges várak ellen végezze a tűzérzolgálatot, tizenkét vártűzérzászlóaljból, minden zászlóalj viszont a törzsből s hat zászlódból áll. A 9. zászlóalj állományába tartozik 3 hegyi üteg, melyhez mozgósítás alkalmával még három ilyen üteg csatlakozik. A nehéz ütegek kalibere 9, a könnyű és lovas ütegeké 8, a hegyi ütegeké 7 centimeter. Minden tűzér-dandár béke idején elvileg azon hadtest területén szállásolando el, melyhez tartozik.

Dr. Kabdebó Ferencz beszéde.

— Tartotta a febr. 22-iki népgyűlésen. —
(Vége.)

No már, t. polgártársak, a magyar nemzeti közérzet eme nyílt hanyatlása, — a magyar tanult osztály, a kereskedői és iparos elemeknek a megérdemelt és szükséges befolyás kiküzdése mind oly dolgok, melyek csak a társadalmi tevékenységnek sorompóba hívása és a vállvetett céltudatos működés által emelhetők és érhetők el.

Erre tör a magyar közművelődési egyesület!

És erre tör kizárólag szociális uton, állami te-kintélynek kölcsönkérése nélkül, csupán az által, hogy hazánk gondolkodó fiaihoz fordul, azokat egy társulatba összehívja, s a feladatot az erők, és áldozatok csoportosítása által oldja meg. — Ott, hol, mint Brassóban és vidéken is, a földmives és iparos-osztály a nem magyar pénzintézetek szűkleklükése folytán, hasznos beruházásaira kölcsönökben nem részesül, s ezáltal az uzsorának, a tönkre jutásnak van kiszolgáltatva: pénzintézetek, hitelszövetkezetek létesítését eszközli, hogy az anyagi romlástól megvédelmezte

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Nevem Eliás.

(34. hefte Eliás.)

(Folytatás és vége.)

Midőn javában alszom, egyszerre felébredt kliensem és tudatja velem, hogy F. néhány percze kiment a szobából; hogy ez elbeszélte alvásom alatt nagy titkolódzással, hogy ő egy gy. i kereskedőnél, ki-ről a legrosszabb hírek keringenek, néhány száz forinttal uszik és attól fél, hogy én éppen ezen kereskedő ellen akarok fellépni. Kliensem megsajnálta szegény F. barátunkat, kinek csakugyan nyolcz élő kiskoru gyermeke van, mert a hir valóban nem volt alaptalan és nekem éppen kliensem részére a már kezeim között lévő végrehajtási iratokkal ugyanazon kereskedőt volt szándékom megexequálni, ki F.-nek adósa. — Erre azt mondtam kliensemnek, hogy ha lehet, segítsünk F. baján is, de csak azon esetben, ha nem titkolódzik előttem. Mig ezt teszi, dupirozni fogjuk, és figyelmeztetem kliensem, hogy ha bejő F. megint a szobába, én színelten beszélni fogok álomban.

Alig mondom ezt, F. belép a szobába es halkan mondja kliensemnek: »Ich heisse Elias!«

Erre én hánykolódni kezdek az ágyban és morgok. F. rögtön az ágyam mellé lép hallgatózni, mire én többször ismétlem: »Petrozsén.«

Kliensem nevet és mondja F.-nek: »Ez az ember már álomban Petrozsénben tárgyal!«

F. még jobban figyel s szeme örömtől sugárzik; egy nagyot lélegzik és remél, hogy én mégis Petrozsénbe utazom. Fülel és hallgat, s midőn én ismétlen érthetően ejtem ki álomban a »Petrozsén« szót, esküvel erősíti kliensemnek, hogy én csakugyan a »Petrozsén« szót ejtém ki.

Erre én fölébredek és szemeimet dörzsölve szét-nézek.

»Hát önök még sem alusznak?« — kérдем, mire mindketten egyszerre válaszolnak, hogy: »Nem!«

»Mit álmodott ön?« — kérdi tőlem F., mire azt válaszolom, hogy úgy hiszem, mintha Petrozsénben tárgyaltam volna.

»Sie und ich sollen so leben“ mint a hogy ön Petrozsént említé!«

»Meglehet, — mondtam neki, — de Gy.-on is volna egy kis bajom.«

»Mi lehet az?« — kérdik mindketten tőlem, mire előmutatam a nyílt levelet N. N. gy.-i kereskedőhöz címelve.

F. örült, hogy csak ily csekély misszióm van Gy.-on és biztosnak vette, hogy csakugyan Petrozsénbe utazom.

»Adja át nekem e levelet, — ugymond F., — nem illik, hogy ön ily csekélység végett az adóshoz

(persze a kölcsönös adóshoz, ki neki néhány száz forinttal tartozik) menjen; én szívesen behajtom.«

»Köszönöm szíveségét, — válaszolam neki, — már csak én magam is elmegyek hozzá.«

»A hogy tetszik, — mondja F. — Ich heisse Elias!«

Erre kérдем tőle, hogy jön-e a 9 órai vonattal Petrozsénbe, mire ő »nem«-mel válaszolt, hozzátéve, hogy a 11 órai vonattal megy csak és Petrozsénben találkozunk.

Még társalogtunk egy ideig és F. izgatottan járt fel s alá szobánkban. Ki-kínézett az ablakon, meri adósumk korán nyitá üzletét.

Végre 8 óra lett. F. a kávéházba lejtött velünk reggelizni, és midőn a szállodatulajdonos bájos neje szívélyesen üdvözölt minket, kliensem és F. urat, nevünk megemlítésénél F. gyorsan közbeszól: »Bocsánat, nagysám — ich heisse Elias!«

A vendéglősné bocsánatot kér F. urtól, megjegyezvén, hogy félreismerés van, mert azt hitte, hogy Brassón lakó F. urhoz van szerencséje, ki csak néhány nap előtt lakott a szállodában és kit férje mint jóakaróját nagyon tisztel és becsül. F. azonban határozottan ragaszkodott az Eliás névhez.

A vendéglősné nem akart szemeinek hinni; ki-megy és beküldi férjét, hogy bámuján azon hasonlatosságon, mely a mostani Elias és a pár nap előtti F.

ELŐFIZETESI AR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:

4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő.

azokat, s az olcsó hitelt közvetítse; — ott, hol az idegen ajku lakosok többségben vannak, s a magyar elemek közművelődési intézményei eddig kellő konkuratív magaslaton nem emelkedhettek: az iskolák, tanfériak, istápolása taneszközök beszerzése által a magyar nyelv és magyar szellem oltárain tüzet élesztend, hogy megtámadott vagy elhanyagolt kulturánkat lendületre bírja; — és mind azon helyeken, hol a magyar hazafias érzelm, akár nemzetiségi törekvések, akár pedig meg nem érdemelt közöny folytán elhidegült, vagy elhanyagolt állapotban van: a magyar közm. egyesület tiszte leend: ellenőrizni, megfigyelni azon okokat és kigondolni azon teendőket, melyek Magyarország közjogának keretében alkalmasnak látszanak arra, hogy a társadalmi élet nyilvánulásai Magyarországon ezredéves alkotmányának csufjára ne legyenek!! — És tiszte leend, tisztelt polgártársak, ezen közművelődési egyesületnek, hogy bennünket itthon, testvér-nemzetiségeink előtt, megismertessen.

Megösmertessen a szó nemesebb értelmében, az által, hogy elterjesztjük felolvasások által közöttük ezredéves multunknak annyi magasztos törekvéssel kiszínezett, s megszentelt történetét; az által, hogy művelődésünk megfutott pályáján nyert sikereinket akár dal, akár zene, akár előadás közvetítésével bemutatjuk nekik; az által, hogy hirdetni fogjuk a közös végelbékülés, egymásmegbecsülés és megértésének szükségét; és az által hogy tanodáink, intézményeinket velők megösmertetve, azoknak áldásaiban bárkit is szívesen részesítettünk.

Ezek azon főbb mozzanatok, t. polgártársak, melyek véleményem szerint nagyjában vázlatát képezik a megalakítandó egyesületnek, melynek specifikus eszközeit a Kolozsvárt összeülő nagy alakuló gyűlés fogja komoly tanácskozás, hazafias buzgalmu megfontolás után megállapítani. Nekünk most egyelőre nincs más teendők, mint a gondolat létesítőivel erkölcsileg szolidaritást vállalni, kijelenteni, hogy az ügyet minden erőnkkel pártolni fogjuk; a Kolozsvárt 1885. márczius derekán összeülő gyűlésre bizalmi férfiakat, mint véleményünk képviselőit kiküldendjük.

Való, más vidékek az illető törvényhatóságok útján fognak képviseltetni, s talán alig lesz bizalmi férfiu, ki mint a mieink, népgyűléstől nyerne mandátumát a közm. egyesület alakuló gyűlésére. — De éppen az lesz a mi dicsőségünk, hogy e hegyek körül, izoláltan élő, kevés magyarok is, mi, kiket politikai, de sőt sociális kapcsok is alig tartanak össze: kiszállva mindennapos létfenntartási küzdelmeink fárasztó gondjai közül — gyűléssé alakultunk, s onnan proklamáltuk, hogy igen is hivei leszünk a magyar közművelődési egyesületnek.

És legyünk is.

Valami sötétlik a határok felett; . . . valami itt terjeng békétlen szótalán beszéddel s beszélő némasággal; valami, ami bennünket összetartásra int, ebredésre nógat, tette buzdit. . . . Valami, a mit az elhanyagolt nemzeti közszellem panasza-nak nevezhetünk. . . . Hát hallgassuk meg azt, t. polgártársak. Kulturánk ápolása, a nemzeti közérzet fejlesztése most az áldásos béke alatt várja munkásait. Most kell arra erőt vetni, buzgalmat kifejteni, hogy nemzeti közszellemben megerősödvé, a jö-

között észlelhető. — A szállodatulajdonos bejő, jó napot kíván s kezét szorít felemmel és F. urral, utóbbi ismét nevének szólítva meg. Ez azonban neki is kijelenti: »Ich heisse Elias!«

A vendéglős bámulatát fejezi ki a névváltozás fölött és siet megnyugtatni nejét, hogy F. ur csak tréfál.

Végre közeledik a nehéz óra és a válság perce. F. gyorsan megfizeti a kávéját és elsiet, persze egyenesen az adóshoz; én pedig kocsit vettem és fölmentem a várba, hol a járásbiróság van.

Alig mutatom itt be magam és alig iktatják be az általam hozott végrehajtási megkeresést, egy kis barna ember lép be az iktatóba; a gyors menés folytán alig tud lihegni. Valamit sutog az iktatónak és ez halkan azt válaszolja: »N. N. ellen.« A jött uri ember persze ügyvéd volt, ki F. megbízásából kérdezni jött, hogy én mit keresek ott. Ez engem nem sokat zsenirozott, mert hiszen nekem már kezemben volt a végrehajtás, darabom be lett iktatva és azonnali elintézés után kiadva. Midőn végzésem a kiadóba ért, a kicsiny barna ügyvéd az egész kiadói személyzetet igénybe vette és diktálta a sürgős sommás váltókereset és biztosítás iránti végrehajtási kérvényt — persze az általam beiktatott végrehajtási megkeresés alapján.

En nézembe kapom a darabomat, a kiküldött

vendőben vetett hitben fellelkesülve, beteljesedjék, a mit a nagy költő hazánkról mondott, hogy:

»Onnan a hír felszáll
S arezultja lángsugárit
Távol ragyogtatja,
S fényt a késő századokra vet!«

Országgyűlés.

23-án szavaztak a képviselőházban a kormány főrendiházi javaslata fölött. Az ülés szokatlanul nagy érdeklődés mellett folyt le. Jóval az ülés kezdete előtt óriási közönség ostromolta a képviselőház kapuit. A karzatok zsúfolásig megteltek. Az előkelőségek és idegenek karzatán számos nagyuri hölgy volt látható. A főrendek karzata szintén megtelt. A képviselők is voltak vagy négyszázan. Ily nagyszámmal már rég nem jelentek meg.

Szavazás előtt még Szilágyi Dezső és Ónody Géza mondták el záró beszédüket. A hangulat oly izgatott volt, hogy még Szilágyi hatalmas szónoklata sem volt képes állandóan lekötöni a ház figyelmét. Szilágyi beszédét zajos tapsal és éljenzéssel fogadta az ellenzék.

Tisza Kálmán miniszterelnök csak igen röviden beszélt.

A szavazás névszerint történt. Leszavazott 390 képviselő; ezek közül a kormány javaslata mellett szavazott 233, ellene 157. A kormány többsége tehát 76. Távol volt 61 képviselő. A horvátok nem szavaztak.

Horváth Boldizsár nemmel szavazott, mit zúgó éljenekkel fogadott az ellenzék. Wahrmann Mór „igen“-jére gunyos hangok voltak hallhatók. A pártokivüliek közül Pulszky Ferenc és Göndöcs Benedek az ellenzék éljenzése közt szavaztak a javaslat ellen. A mágna-tagok jobbra ellene szavaztak, vagy tartózkodtak szavazni.

Az eredmény kihirdetésekor gyengye éljenzés hangzott a kormánypárt felől.

Külföld.

A porosz képviselőházból. A porosz képviselőházban a kultuszminiszteri budget tárgyalása alkalmából a kormánynak igen kellemetlen dolgokat kellett hallania dr. Schweininger (Bismarck volt házi orvosának) egyetemi tanárrá kineveztetése miatt. Dirichlet kiemelte, hogy Schweininger — noha erkölcs-telen tény miatt négy havi fogságra volt elítélve — ma egyetemi tanár, ellenben Moellert elbocsátották csak azért, hogy egy banketten a szabadelvű képviselőket meg merte dicsérni. Goszler védte ugyan Schweininger-t, de azt el nem tagadhatta, hogy csakugyan bűntetve volt egyén.

Lázadás az angol uralom ellen. Mint a „Börsenhalle“-nak Afrika nyugoti partvidékéről jelentik, Ouittahban komoly jellegű zavargás tört ki. A ben-szülöttek föllázadtak az agolok ellen. A szerezcsenek leverték a quittahi kormányzó rendelkezésére álló 40 fekete katonát; a kormányzó megsebesült, négy lövés érte, melyek közül egy a tüdejét szurta át. A 60 főnyi katonaság, mely egy fiatal tiszt vezénylete alatt áll, reméli, hogy megvédelmezheti a várost és az erődöt a tervezett újabb támadások ellen.

velem jó és sebes lépésekkel az adós üzlete elé hatatok. Utóbbi megjed és kiegyezési ajánlatot tesz. Én az egyezséget elfogadom, de magamat a fedezet kiadásáig a bolti árucikkkel fedezni akartam. A kiküldött ur a végrehajtási jegyzőkönyvet megnyitja, én kijelölöm a tárgyakat követeléseim fedezésére, miglen az adós kliensem után küld és az egyezségi ajánlat megbeszéltetik.

Ekkor Eliás uram nagy dühösen belép az üzletbe és kérde tőlem, hogy miért nem utaztam Petrozsénbe, mire én ugyanazt kértem tőle. Most abban állapodtunk meg, hogy éjjel együtt utazunk Petrozsénbe. Egyszerre megjelenik az ügyvéd is és erőlesen felszólítja az anélkül is már megjedt kereskedőt F. követelése fedezésére, mert ellenesetben azonnal csődöt kér. F. szemei szikráztak és felhevülten járt fel és alá az üzletben. A megtámadott kereskedő teljes fedezetet nyújt nekem; az idő a 12 órát elhaladta és a kereskedő F.-nek és ügyvédének kötelezőleg megígéri, hogy délután 2 órakor a követelést szintén fedezni fogja.

Ezután a szállodába mentünk, ebédhez ültünk; de F. még mindig minden embernek azt mondá: Ich heisse Elias.

»Meddig lesz ön még Eliás?« — kérde tőle a vendéglős, mire ez azt feleli:

»Legalább is délután 3 óráig.«

Városi közgyűlés.

— febr. 25-én.

Brennerberg Ferenc polgármester 3¼ órakor a gyűlést, a tanács apróbb határozatait terjeszti elő, melyek közt legfontosabb, hogy deczemb. s jan. hóban fogyasztási adóban 8710-08 frt. folyt be. Ezenkívül találunk ott különféle választásokat, mint gyakornokok stb.

Polgármester felel Maager interpellációjára az éjjeli rendőrséget illetőleg, mely szerint az úgy jelenleg akként áll, hogy a városkapitányság felhívott határozott javaslatot előterjeszteni.

Dück József interpellálja a polgármestert, van-e tudomása arról, hogy a mesterséges Tömös ág egyesek részéről jogtalanul mások kárára lecsapoltatik. A polgármester a kérdésre beható választ csak legközelebbi ülésen fog adhatni.

Taag Frigyes a legelő kérdést veti fel. — Dück József még aziránt tesz kérdést, hogy a csőtörtőki baromvásárokon a marhajárlatokat kiadó piaci iroda tekintet nélkül a még hátralévő felek nagy számára pontban 12 órakor bezáratik, a mi által a baromkereskedés óriási hátrányt szenved s kéri a hivatalos óráknak meghosszabbítását.

Schnell Károly a kórházépítés iránt tesz kérdést. — És ezzel a napirend lezdetét veszi s első helyen a köztemető ügye. Erre nézve a tanács azon javaslatot terjeszti elő, hogy a köztemető a szt. Bertalan templom s a vasuti gát közötti térre jelöltesse ki s hogy a hullaégetés — mint költséges — vettessék el, illetőleg későbbi időre halasztassék.

Baiulescu gör. kel. lelkész a köztemető ellen szól, tekintettel a költségre s indítványozza, hogy a köztemető építését legfeljebb 30 ezer frt költségre engedélyezze a képviselő egy halottas házzal, ugyanekkor megengedvén a fenálló temetőbe való feltételes temetkezést.

Alexi Theochár csatlakozik a tanács javaslatához, t. i. köztemető létesítése ügyében, de a további határozatokat kéri addig elhalasztani, míg a szabályrendelet kidolgozva és ismeretes lesz. Miután Dück József, Schnell Károly, Taag Frigyes, Dr. Gusbeth, Dr. Fabriczius, Maager Ferenc, Marginean, Zaminer e tárgyhoz, hozzászóllottak, a mintegy vég nélküli vita az általános kívánságra befejeztet, határozattá emelve Schnell azon indítványát, hogy utasítsa a tanács terjedelmes és beható javaslatokat az egészségügyi bizottság közbevonásával sürgősen a képviselő elé terjeszteni s az előmunkálatokat megkezdeni, a képviselő utólagos jóváhagyásával, legfeljebb 20 hold terjedelemben. — A feltételes hullaégetés kérdése felett pedig Alexi indítványa folytán a gyűlés tárgyrendre tér, érvényben hagyván a korábbi határozatokat.

A tárgyrend második pontját Wollanka József kérvénye képezte a községi kötelékbe leendő felvétel végett. A városkapitányság véleménye folytán felvétetik.

Alexi indítványa folytán a 16. pont vétetik elő s megválasztatik a 20 tagú állandó választmány, még pedig a régiek mind-két kiesett tag kivételével, kik ujjakkal pótolattak.

Az erdőőrök özvegyei nyugdíj egyletének 1883. évi számadásai tudomásul vétetnek.

A város a szépitési egylet alapító tagjául lép 100 frttal. A városfalakat illető bizottságba Hintz ügyvéd helyébe Maager Ferenc választatott

Én persze már tudtam, hogy mit jelent az Eliás szó, de az asztalnál jelenvolt ismerősök már azt hívék, hogy F. meg van örülve. — F. lázasan nézi óráját, minden perc egy órának tűnik fel, mert ő nem annyira az Eliás névtől akart szabadulni, mint inkább követelését fedezve látni.

Az óra mindjárt kettőt üt; F. fizet és ügyvédével, ki időközben szintén a vendéglőbe jött, utnak indult az adós kereskedőhez.

Négy óra felé sugárzó arccal jó F. a kávéházba és kijelenti, hogy: »Ich heisse nicht mehr Elias! nevem F.« — Követelése fedezve volt és az Eliás névvel felhagyott.

A délután gyorsan elmúlt. A vacsora után kitünő bor és valódi champagner jött az asztalra, és F. kijelenté, miszerint velem együtt Brassón keresztül fog csak Petrozsénbe utazni, azaz beismerte, hogy ő engem csak tévuttra akart vezetni, midőn kérdésemre azt mondá, hogy Petrozsénbe indul.

Visszajövetkor nem kereste többé az én és kliensem társaságát; a szomszéd kóupéban ült, hol egy brassói kereskedőnek bepanaszolt engem, hogy mily furfangos ember vagyok, elfelejtvén, hogy midőn én fedezve valék kliensem követelésével, kérve kértem a közadóst, F. követelését mindenestre fedezni, mert ő szegény, becsületes és szorgalmas ember, kinek otthon 8 kiskoru élő gyermeke van.

Midőn Brassóban leszálltunk a vonatról, F. kezét szorított és kijelenté, hogy:

»Ich heisse nicht mehr Elias!«

Hintz János lelépése a póttagságról tudomásul vétetik. — Wiener Frigyes erdő-számtisztnek 200 frt. segély szavaztatik meg.

Az asztalos iparegylet kérelmét fűrészmalmához vezető két kaput illetőleg teljesíti, de az általa már eszközölt térfoglalás ellen, az illetékes hatóságnál lépések fognak tétetni.

Ujvidék város átirata értelmében a városi tisztviselők kedvezményes vasuti utazását illetőleg a város közönsége feliratot intéz a közlekedési miniszterhez.

Ujvidék város átirata a virilistáknak a képviselőből való kihagyását illetőleg tudomásul vetetik.

Zernest község nagy községgé alakulás iránti kérvénye elfogadtatik.

A város némely tereinek s utcáinak ujja elnevezése és házak számozása ügyében 20 tagból álló bizottság küldetik ki s e bizottság jövő ülésből választatik meg, mely javaslatait a képviselő elé terjeszszé. Több fontosabb tárgya a gyűlésnek nem volt.

A deákzavargás ügyéhez.

Kényszerűségből térünk vissza ezen nem épen kellemestárgyra: mondjuk, kényszerűségből, mert szántószándékos tévedéseket kell helyreigazítani.

A „Kronstädter Zeitung“ szombati számában jóhiszeműleg közölte, hogy az összekocczanást a román kath. gymnasium ifjúsága okozta. Azt hittük, hogy t. lapársunk e tévedést helyre fogja igazítani. Ez azonban nem történvén meg, mi annál is inkább tartozunk ezzel, minthogy a román kath. gymnasium ifjúsága megjelenvén szerkesztőségünkben, felkért annak kijelentése, hogy a „Kr. Ztg.“ idézett tényleírása a valónak meg nem felel. Ennyit a „Kr. Ztg.“-nak.

De a „Gazeta Transilvaniei“ az tovább meg saját vérei védelmezésében s úgy a „Kr. Ztg.“ mint lapunk mintkét leírásával ellenkező leírást ad, sőt ki-síti azt, hogy egy román tanuló a sértegető magyarok egyikét barátságosan félrehívta, figyelmeztetendő ezt a botrány kikerülésére s hogy a rendőrség e közben fogta el az illető négy román deákot.

E szerint nemcsak a magyarok az okai, hanem még az ez esetben dicséretre méltó városkapitányság is.

Hát bizony ez az állítás egyszerűen nem felel meg a valóságnak; a magyar deákok — számszerint nyolczan — nem kezdték a zavart; de nem provokálhatták a románokat már azért sem, a mennyiben csak rendelkeznek annyi józan észszel, hogy az őket számban majd megtízszerező románokat ki nem hívják.

De eltekintve a magyar növendékektől, mint az igazság őrei kötelességünknek tartjuk a városkapitányság védelmére is kelní, a melyet t. lapársunk ez alkalommal teljesen igazságtalanul támadott meg. Dicsérnie kellett volna.

Azonban a mi leginkább készlet e tárgy újbóli felvételére, az a „Gazeta Tr.“ következő megjegyzése: „Az általános nézet az, hogy a magyar tanulók ezen provokálása kapcsolatos a magyarosítási kérdésben holnap a „Nr. 1“-ben tartandó népgyűléssel.“

Ezen állítást a leghatározottabban vissza kell utasítanunk, — még pedig két okból.

Először, mert a vasárnapi népgyűlés egyáltalában magyarosítási kérdést nem tárgyalt, másodsor, mert ezen állítás nem egyéb ráfogásnál.

De ha már ennyire jött a dolog, kénytelenek vagyunk megmondani, hogy tulajdonképen mi is az az általános vélemény, a melynek a román deákok kihívó magatartása tulajdoníttatik. — Kimondjuk nyíltan, leplezetlenül. — Egyesegyedül a legutóbbi főigazgatói látogatás, mely a román iskolának nem tetszik, autonom s nemzetiségi jogait vélik sértve látni.

Itt a bibi, — ez a kiinduló pont. Talált-e az érdekes főigazgató ur kifogásolni valót ott, azt mi e perczen még nem tudjuk, de hogy ez az általános vélemény, arról felelünk.

Ime tehát a dolog nyitja. — Ha nem provokáltunk, mi sem szólunk vala, de így kellett szólnunk.

Legjobb volna az egész dologt már elhallgatni s egyrészt az igazgatóságok, másrészt a városkapitányság erélyére és szigorára bízni az ügyet.

Evangelikus — lutheránus.

(Vége.)

„Mindenkít úgy hívnak (helyesebben kellene hogy hívjanak) a hogy az ő törvényes neve azt mondja, — írja a cikkiró. Igaz, csak hogy a mi anyaszentegyházunknak nem Schmeizel Márton vagy Borbis János, sem Káló Gyuri vagy Lutriás Józsi, sőt még az állami törvények sem, hanem egyes egyedül saját törvényes képviselője (zsinat, közgyűlés) adhat törvényes nevet. E jognál fogva tanácskozhattak a reformátusok anyaszentegyházunknak megállapítandó neve felett 1881-ben tartott debreczeni zsinatjukon, a hol — a kálvinista elnevezésnek még Káló Gyuri és

Lutriás Józsi sem kelvén védelmére, — az erdélyi és magyarhoni reformátusok összesége az „evangelium szerint reformált magyarországi keresztény egyház, mely országos törvényeinkben helvét hitvallásu evangélikusnak nevezetik“ czímet nyerte. (Lásd a zsinati törvények legelső §-át.)

Törvényes egyházi képviselő által szentesített kánonok pedig tudtommal lutheránusnak anyaszentegyházunkat hazánkban soha és sehol nem nevezték. A régi erdélyi zsinatok aktáiban, könnyen érthető okokból, rendszeren a „confessio ecclesiarum saxoniarum et hungaricarum cum his conjunctarum in Transilvania“ kifejezéssel találkozunk. Egy 1764. október 11-én Nagy-Szebenben kelt s a református és evangélikus egyházi főtanácsok által közösen felterjesztett kérvényben már ág. hitvallásnak nevezi magát a főkonsistorium. A legújabb egyházi törvényhozás pedig úgy Erdélyben mint Magyarországon kizárólag az ág. hitv. evangélikus nevezetét fogadta el. (Lásd: Verfassung der evang. Landeskirche Augsburger Bekenntnisses in Siebenbürgen; a dunánineni ev. egyházkerület rendtartása; a dunántuli evang. egyházkerület rendszere, bányakerületi utasítások; Cordinatio der kirchlichen und religiösen Angelegenheiten der Evangelischen des Theisser Districts.)

Lutheránus vagy lutriánus vallás tehát nincsen; de kálomista sincs. És itt jut eszembe a cikkiró kérdése, hogy mit jelent hát az a »kálomista?« Hát az bizony annyi mint »kálvinista,« csak hogy magyarosan, az alföldi ember módjára ejtve ki. »Kálvinista« pedig valaha (az Approb. Const. szerint is) Kálvin elvtársának, neve semmiesetre sem egyrangú a református névvel.

Épen végezni akarom cikkemet, midőn belép hozzám egyháztanácsunk egy érdemes tagja. »Mifele valláson van kigyelmed X. Uram!« kérdem hirtelen. »Hiszen tudja a Tiszteletes ur!« felel megütözközve. »Nem én Barátom! mert egy tudós ur azt állítja, hogy én magamról sem tudom mi valláson vagyok!« »Az evangélikus valláson.« »Hát nem lutriánus?« »Igaz van néhány református ember a szomszédságomban, azok úgy csufolnak.« »De ni itt az ujság azt mondja hogy mi lutriánusok vagyunk!« »Hagyja el édes tiszteletes ur, azt is bizonyosan valami református ember írta!«

No de jussunk a végére. Én tehát fenntartom megtámadott állításomat. Azon esetben azonban, ha netalán a cikkiró ur Káló Gyuri és Lutriás Józsi barátjaival egy hirtelenében összevarázsolt zsinaton a lutheránus név törvényesítését keresztül vinné: ünnepelesen kinyilatkoztatnom, hogy egyházunk alkotmánya iránt való tiszteletemnél fogva akkor a lutheránus nevezet — a melylyel hadd éljenek addig a dogmatikában és canonicumban járatlanok — én is elfogadom; de helyeselni még akkor sem fogom, mert tudom hogy Luther még életében, midőn a lutheránus kifejezést itt-ott használták, maga is tiltakozott ellene és ugyanazt mondotta a mit Pál apostol a korinthusi ekleziának ír I. levelében; »kiki közületek így szól: Én Pál vagyok, én meg Apollósé, én meg Kéfásé, én pedig Krisztusé. Valjon Pál feszített-e meg érettetek, vagy Pál nevére kereszteltetted-e meg? Mert nem keresztelni (t. i. a magam nevére) küldött el engemet a Krisztus, hanem az evangéliumot (tehát a Krisztus tudományát) hirdetni.«

Brassó, 1885. februárius hó 20 án.

Moór Gyula

ág. hitv. evangélikus magyar lelkész.

Dalestély.*)

(From our own.)

A német dalegylet idejig vig dalestélye — mint rendszeren — fényesen sikerült. A szellemi és anyagi eredmény egyaránt kitűnő vala. Ismerve a körülményeket, a dalegylet előre hirdeté, hogy a múlt heti csőtörtőki dalestély szombaton ismétlődni fog és mindkét alkalommal zsufozt ház előtt történt az előadás. A régi szokás ellenére az idén már az első előadás is akkép lett összeállítva, hogy nők is részt vehettek, mert a múlt években az első előadáson csak férfiak jelenhettek meg, míg az ismétlés alkalmával — midőn ugyanis a pikáns számok elmaradtak — nők is jelenhettek meg. Mondom, dacára emez elmaradt pikáns-terianak, mindkét estélyen a Redout nagy terme, a mellékes étterem és a galeria zsufozva lett. És a mily dicséretes, sőt mondhatni rendkívüli pártolásban részesülnek az egylet összes előadásai, oly jeles az egylet szellemi törekvése és fejlődése.

A dalestély két részből és 10 számból állott. Az első és negyedik szám férfi, a második és harmadik szám vegyes karokból állott, melyek mind igen sike-

rülteknek jelezhetők, habár a karmester régi hibájába esett ismét az „Alpenstimmen aus Oesterreich“ czimű daloknál, a mennyiben az ütemeket oly lassan adta, hogy a hallgatóra és az énekesekre nézve kinos benyomást idézett [a huza-vonás. Csakis vége felé melegegett be a karmester a rendes és gyorsabb ütemadásba, midőn nem birt az énekesekkel. Az 5-ik szám egy az egyet, sőt mondhatni Brassó egyedüli és rendkívül kitűnő coupletirója R. tanár ur által írt coupletből állott, melyhez a zenét a nem rég Brassóból távozott L. tanár írta. A couplet írója találóan ostorozott némely brassói dolgot. A couplet előadója S. városi levéltárnok ur gyönyörűen fogta fel hivatását. A rossz utcai kövezet, az építendő színház, az elmúlt farsang, a nyugdíjintézet stb. stb. megkapták mit érdemelnek.

Persze egy kis chauvinistika sem maradhatott el, mert míg Zay felmagasztaltatott, addig mások „grössenwahn-os Wicht“ czímet kaptak. A refrain találóan mondá: „Mann kann sich so manches denken, aber sagen darf man's nicht.“ Az első kép utolsó száma egy gyönyörű képet mutatott be: „egy futó jelenet Haydn idejéből“

A vegyes kar gyönyörűen énekelt és G. karmesterné még gyönyörűbben szolozott. A nőknek mindegyiknek szász jelvény tűndökölt a jobb mellén.

Egy negyed órai szünet után az estély második része kezdődött egy vig operettel Lober és Mayertől melynek czime vala: ein verhängnisvoller Kuss, zongora kíséret mellett. A darab — mint minden vig operette gyenge tartalommal bír, de zenéje kapós. A főszerep Orendi és Stenner urak úgy Hiemesch Ida kisasszony kezében kitűnő személyesítőre talált. Mindhárman gyönyörűen énekeltek, míg Schmidt Frigyes ur, az egylet kifáradhatlan komikusa nevetésre indítá a különben — ezuttal tapsokban nagyon is fukarkodó — közönséget. Az operette kifogástalanul volt betanulva.

Ezután következett az első előadáson a szereplő betegsége által elmaradt, de a második előadáson kitűnően sikerült ballada, Brassó legújabb idejéből, ismét L. tanár ur által szerkesztve és előadva az egylet „Kalijs“ a folyton fiatalodó Taffik által egy régi melodia szerint. A ballada a nemrég általunk is közölt spiritista tolvajságot tárgyalta.

A dalestély utolsó előtti számában K. tanár B. falusi szász papot utánoztta rendkívüli sikerrel.

Végül a Bécsben látható angol tánczosok: The Thoits. Americaine Higger-dudle-dancers“ lettek bemutatva 5 dalegyleti tag által, kik énekelve táncoltak négyek szokására. A műsor ez utolsó száma szintén gyönyörű volt.

Regisztrálnom kell azon körülményt, hogy a közönség oly háladatlanul viselte magát és olyanyira fukarkodott a tapsban és ovatióban, hogy a dalegylet jónak látta a couliszák megett a vegyes karban működött nők iránti hálából a nőknek tapsolni. Én részemről annyit tapsoltam, hogy tenyerem talán ma is tüzelne, ha hideg vízbe nem mártottam volna kezemet. Nem esoda tehát, ha szomszédaim „Claquefönök“-nek czimezték. Habár nem tiszteletjeggyel, hanem pengő pénzemen váltott jeggyel jelentem meg. Remélni akarom azonban, hogy t. szerkesztő ur a következő előadásokhoz más tiszteletjegy birtokában jeend, és akkor igénybe kívánom azt venni. — i—

Helyi és vidéki hírek.

Szinészet. Polgár Károly igen jó hírnévnek örvendő színigazgató részben ujonan összeállított kitűnő társulatával márczius 5-én kezdi meg előadásait. Az első előadás Ohnet kitűnő darabja, a »Vasgyáros« lesz. — A kitűnő társulatot ajánljuk közönségünk szíves pártfogásába.

Az eszéki rablógyilkosság. Az eszéki szörnyű rablógyilkosság tetteseit még nem sikerült kézrekeríteni. Wollschütz rendőrbiztos Boszniában jár s le is tartóztatott egy Mandics nevű gyanus embert, a kinek bűnössége mellett azonban kevés bizonyíték szól. Az eszéki rendőrség, a gyilkosság gyanúja miatt köröztetett egy Esseger Jakab nevű öntőlegényt is, a ki maga jelentkezett s kimutatta alibijét.

Sajtópör fölmentéssel. Aradon Moldován János volt aradmegyei román ajku jegyzőt Tiszta Lajos országgyűlési képviselő választások alkalmával az »Aradi Hirlap« egyik cikkében nemzetellenes izgatós hazaárulónak nevezte. Ebből sajtópör keletkezett és 21-én a közönség nagy érdeklődése mellett megtartott esküdtszéki tárgyaláson, — melyen vádlót Barabás Béla ügyvédjelölt és vádlottat Nikolits Döme aradi ügyvéd képviselte, vádlott 10 szavazattal 2 ellenében felmentetett.

Vakmerő rablás. Vakmerő rablást követett el három gazember e hó 17-én virradóra Uj-Kécskén. Nagy Ferenczné házához három ember betört, s az özvegyet vallatni kezdték, hogy hol van a pénze. Minthogy az asszony nem akarta megmondani, durván földre verték, megkötözték és ütni keztek. Erre a szegény asszony megmondta, hogy pénze a pinczében van elásva. A rablók lementek, a házban pedig a

mutattatták vele a helyet, a hol a pénz elásva volt. Ki is szedték a rejtegetett pénzt: 80 darab aranyat és 300 frtot, s azután az adósleveleket összehányva, eltávoztak. Se az asszony, se a szolgáló, a kit szintén megkötözték és vérsere vertek, nem ismerték fel a gazokat, de a bíróság erőlyesen keresi őket.

Agyontánczolta magát. Kaposváron egy Bogárdy József nevű honvéd f. hó 15-ikén táncmulatságon volt. Szilaj kedv vett rajta, s oly örült dühvel tánczolt egész reggelig, hogy másnap kénytelen volt magát betegnek jelenteni, s két nap múlva meghalt.

A szerelem halottja. A Merkenstein melletti erdőben az ifjú Böszwaldot, a pottensteini erdész segédjét, néhány nap előtt keresztöltött fejjel holtan találták. Böszwaldnak viszonya volt egy nősabó leányával. A napokban, a helyett, hogy a rábizott éji czirkálást teljesítette volna, kedvesével egy bálra ment, s ezért főlebbvalója szolgálatából elbocsátotta. A fiatal ember ezt annyira szívére vette, hogy öngyilkossá lett. Böszwald egyetlen fia volt a Merkenstein uradalmi főerdésznek.

Kivégzett nihilista. Veszedelmes nihilistát végeztek ki a napokban Schlüsselburg várában, a hol most a legnagyobb politikai bűnösöket őrzik. Miskinnnek hívták, s legkiválóbb tagja volt valamikor a forradalmi pártnak s nyolcz-tíz évvel ezelőtt már dolga volt a bírósággal, mely őt számkivetésre ítélte. Szibériából megszökött s eljutott egész Vladivosztokig s épen egy angol hajóra akart szállani, hogy Amerikába meneküljön, mikor a rendőrség elfogta. Minthogy Szibériában nem tudták őt elég szigorúan őrizni, elvitték Schlüsselburgba. Sötét czellájában ez annyira megvadult, hogy tányérját hozzávágta a tiszthez, ki börtönét megvizsgálta. E miatt halálra ítélték s a fegyház udvarán agyonlőtték.

Névmagyarosítások Amerikában. Az „Amerikai Nemzetör“ írja: A mind nagyobb mérvet öltő magyar-tót surlódások, a tótok baromias életmódja és az itteni más nemzetbeliek előtt való gyűlöletességük mind nagyobb és nagyobb válaszfalat von a magyar és tót munkások között. Hogy ne csak látszó legyen az elkülönöttség, több magyar munkás idegen hangzású nevét magyarral cserélte fel, nehogy neve után ítélve, más nemzetiségűnek tűnjék fel. — Ugyane lapnak Mount-Pleasantból írja egy magyar: E vidéken pedig szegény totnak lenni, s mi magyarok azon parkodunk, hogy azokkal, kikkel érintkezünk, megismertessük a magyar

és tót faj közti különbséget; németek lenni meg éppen nem akarunk. A tótság napról-napra nagyobb szegényt s gyalázatot hoz a Hungarian névre s hogy más nevünk is legyen, mi valódi magyarok nem Hungariannak, hanem Ungarnak vagy magyarnak nevezetjük magunkat. Nevünket pedig tömegesen magyarosítjuk.

Régi levél a magyarok eredetéről. Kovács Lajos nagy-beckereki ügyvéd birtokában van egy levél, melyet Hatvani Turkolj Sámuel az orosz czár „födahi vezére“ Asztrakánból 1725-ben irt Szikszón lakó rokonaihoz. E levélnek a magyarok eredetére vonatkozó része a következőleg langzik: „Mivel historikusok írják, hogy a Magyarok Hunusok Scythiából jöttek Európában és ezen Országban tudakoztam, hol laktak azon Magyarok lakó helyére reá akadtam, lakások volt a Volga vize mellett igen fővényes érerdőten helyen, mindazonáltal szép házakban voltanak, mivel ma is kályha darabok a földben olyak találtattak, a kikkel nálunk ez uj keresztények kancsót csinálnak. Téglák pedig igen szélesek és szépek; melyből megismerhetni hogy derék házakban laktanak, a Magyarok királya pedig lakott Kuma nevű folyóvíz mellett, melynek palotái jóllehet rogosok de ma is fenn állanak, és azon Falu helyét ma is bírják (itt való Pogány nyelven) Magyarok: Magyar nyelven p. sehol nem beszélnek, sem magyar faluk nincsenek: Amint pedig a Magyar Kalendarista írja, hogy Anno 445 a Magyarok visszatértek Scythiában azon Magyarok letelepedtek a Krimi Tatárok között is most Krimban a Tatár Châm Protectioja alatt hét Magyar falu vagyon, melyben magyarul beszélnek, én ezen hét faluban voltam is, olyan Ország pedig az, hol magyarul beszélnek nincsen több Magyar Országnál is ennél!“

Irodalom.

A »Gondülő« 23. számának, következő a változatos tartalma: »Az új főispán« regény Tolnai Lajostól; »Magyar költők szerelme«, Szana Tamástól; »Oh! mért oly késő?« költemény Rédey Istvántól; »A végzet« regény Margitay Dezsőtől; »Az aranyvilla« Balázs Sándortól; »A megosalt asszony« elbeszélés Hentaller Lajostól, felolvasatott a Petőfi társaság február 15-iki ülésén; »Székely támad, székely bánja« történeti regény P. Szathmáry Károlytól; »A gránát-köves asszony«, Marlitt E. legújabb regénye, fordította Mártonffy Frigyes. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma u. m. A magyar gazdasszony, vegyesek, talányok, talányfejtők és szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő »Gondülő« előfizetési ára: negyed-évre 1 frt 50 kr., egy hónapra 50 kr. Az előfizetési

pénzek Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendők Budapesten, VII., dobuteza 14.

A »Képes Családi Lapok« 22. számának tartalma: A női nevelés. (Elbeszélés folytatása.) Majthényi Flórától. — Előhang a »Szeptember« című verses regényhez. (Költemény.) Reviczky Gyulától. Éjjel. (Fővárosi kép.) Bródy Sándortól. — Követ-választás. (Elbeszélés folytatása.) Berényi Lászlótól. — Ujabb írások. (Vázlatos jellemrajzok: VII. Dóczi Lajos, VIII. Arany László, IX. ifj. Ábrányi Kornél.) — Tisztító tűz. (Regény folytatása.) Szentiványi Emil-től. — Fényben, árnyban. (Dalok: XV — XXIV.) Di-véki Gyulától. A sárga rózsza. (Elbeszélés vége.) Varkonyi Dezsőtől. — A sévresporczellán történetéhez. Hamvazó szerda. (Heti tarcza.) Bolygótól. — Kép-magyarazatok. — Mindenféle.

A szerkesztő postája.

G...gy G...y, Segesvár. Levelét vettük és szívesen szolgálunk felvilágosítással, ha a válasza szükségelt bélyegeket megküldi; de így — engedjen meg — nagyon sokra menne a postaköltség, ha minden magánlevél postaköltségét nekünk kellene fedezni. Erre nem vállalkozhatunk. Küldje be a bélyegeket s szívesen teljesítjük kérését. — A dolog nem oly nehéz.

Versesgy Árpád urnak, Budapest. A művész géniusza-ra majd reá kerül a sor. Csak egy kis türelmet kérünk.

K. K. (egy előfizető), Brassó. Nagyon sajnáljuk, hogy nevét a szerkesztőséggel meg nem ismertette, mert így lehetetlen levelét figyelembe venni. Névtelen levelek közlésére nem vállalkozhatunk, mert ha nem ismerjük az író, azt sem tudjuk, ki vállalja el velünk szemben a felelősséget. A mi pedig a tárgyat illeti, azt alkalommal fel fogjuk használni. Aggodalmait oszlassa el, — mert azért nem lesz nagyobb baj Jeruzsálem városában. — Épen ezen bajokon akar segíteni az erdélyi közművelődési egyesület.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 február hó 26-án.

Román papirpénz a 20 frankos	8.94 vétel 8.98 eladás.
ezüstpénz a 20	8.85 8.90
Napoleon d'or (aranypénz)	9.78 9.80
Török lira	11.04 11.07
Orosz imperial	10.04 10.05
Arany	5.72 5.76
Orosz papirrubel	129.— 130.—

Felelős szerkesztő: Sztérenyi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

Egy szép nagy üzlethelyiség

a főtéren

kedvező feltételek mellett folyó évi ápril hó 24-étől kezdve kiadó. — Értekezhetni

RÁTH ZSIGMOND-nál

(44) 1 6

Lensor, 26. szám.

Hirdetmény.

Miután a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur ő nagyméltósága a brassói kereskedelmi és iparkamara, és pedig mindkét — kereskedelmi és iparos — osztályban hiányzó

három-három, tehát egyedül a brassói választójogosultak által megválasztandó beltag és három-három póttag pótválasztását elrendelte, az ezen pótválasztás vezetésével megbízott bizottság közhírre teszi, miszerint ezen választás

folyó évi márczius hó 24-én

délutáni 3 órától 6-ig a városi tanács-házban és pedig a kereskedőknek és iparosoknak külön-külön fog megtartatni.

Brassó város választójogosult kereskedői és iparosai a szavazatuk leadására azon megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint minden választó a szavazatát személyesen szóval vagy írásban adhatja le.

A választójogosultak jogerőre emel-

kedett névjegyzéke a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában — Schobeln-féle ház, főpiacz, 89. h. szám alatt — a választás napjáig a hivatalos órákban betekinthező.

Kelt Brassóban, 1885-ik évi február hó 22-ik napján.

A választási bizottság elnöke

(43) 2-3

Hesshaimer A.

Nagyon szép utczeni lakás

a Klastrom-utczeni 11-ik szám alatt lévő ujonan épült házban az első emeleten kiadó és azonnal átvehető.

Értekezhetni

(40) 3-3

A. SCHWARZE és BARTHA

szabó-üzletében.

Támaszkodva a bizalomra melyben a Paim-Expeller készítményük több mint 15 év óta a közönség által részesített, szabadságot veszünk magunknak, azokat kik e szert még nem ismerik, egy kísérlet tételére felhívni. Ezen regélimert háziszernek nincs szüksége a reklamra, ez ön-maga által legjobban ajánlhatik, a mint azt egy próba igazolni fogja. A Paim-Expeller be-dörzsölésre használtatik csúsz és közvény ellen. Ára 40 és 70 kr. egy üvegen; készletben a legtöbb gyógyszertárban. Hamisítványok elkerülés végett, csakis »Richter-féle horgony Paim-Expeller« kérendő s semmi esetre se más fajta. Richter F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Prágában az »arany oroszán« gyógyszerárban Niklasplatz 7.

Singerstrasse 15. Pserhofer J.-féle gyógyszerár Bácsben

Vértisztító labdacsek ezeltől egyetemes labdacsek neve alatt; az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacsek csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. A legnakasabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmazott, ezen labdacsek számtalanszor és a legördídebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacseal 21 kr., 1 tükere 6 dobozzal 1 frt. 5 kr. (1 tükere 6 dobozzal 1 frt. 10 kr.) Számtalan levél érkezett, melyek irói halálát mondanak a labdacsekért, melyeknek a legkülönfélébb és legelsőbb betegségeknek egészűgük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan közönség traktok közül ide mellékelve közölünk néhányat.

szor nem használta, a legesedősebb gyógyerőt tanusították. A nők vérkövetésénél, rendetlen havi tisztulásnál, húgyrekedésnél, glisztiánál, gyomorgyengeség, és gyomorgyörtsnél, szé-dültségnél és sok egyéb bajnál gyökeresen segítettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tükereket. Mély tisztelettel Kauder Károly.

Tekintetes ur! Előre bocsátva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerre hasonló jószágát bir, az ön híres fagybalszá-mával, mely családomban több idült fagy-dágnak gyorsan véget vetett, daczára valamennyi ugynevezett egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak, elhaláloztam magamat az. ön vértisztító labdacseikhoz folyamodás, hogy ezen apró gölyöbisek segítségével meg-ostromoljam rég idő tartott aranyeres bűn-talmamat. Egy általában nem restélem önnök bevallani, miszerint régi bajom négy heti használat után teljes tökéletesen megszűnt, s én ezen labdacseket ismerőseim körében a legbüszkébben ajánlom. Az ellen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen soraimat, — jóllehet névalírás nélkül — nyilvánosságra elé öhajja bocsátani. Mély tisztelettel Bécs, 1881. február 20. Ö. V. T.

Csenei, 1874. május 17. Tekintetes ur! Minthogy az ön »vértisztító-pilula« feleségemnek, a ki évek óta idült gyomorhajban s csuszban szenvedett, nemcsak visszaadták az életet, hanem új ifjú erőt is öntöttek belé, más hasonló betegségekben szenvedők kérésére még két tükere után vétel melletti megküldésére kérem fel. Mély tisztelettel Spisstek Balázs.

Ezen szer eltávolítja a keletkező fellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit, és ártalmatlan szernek van behizonyulva. Egy doboz ára 50 kr. George Pate pectorale-ja, sok év óta el-hogás, rekedés, hurut, mell- és tüdőbajok, gégebántalmak ellev legjobb és legtellemesebb segítségsernek általánosan elismerve. 1 doboz ára 50 kr. Ta mochin-hajkeűs, Pserhofer J.-től

laikusok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szelence 2 frt. Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-től zavart emésztés minden következményei, ugymint feljás, szédlés, gyomorgyörts, gyomorháj, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Valamennyi franczia különlegesség nagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legújanyosabban beszerzettik.

Postai küldemények 5 frt. aluli megrendeléseknél csakis az összeg előleges beküldése mellett, nagyobb összegeknél utánvétellel is esközlíthetnek.